

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Fraudepreventie

Kernboodschap

In deze nota wordt u hoofdlijnen geïnformeerd over de uitvoering ten aanzien van de fraudepreventie als onderdeel van:

- het programmatisch handhaven (oktober 2017)
- Masterplan Wijchen Werkt (waaronder Klaar voor de start en Fraudepreventie)

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
2017	Beleid Programmatisch handhaven
2019	Masterplan Wijchen Werkt (Klaar voor de start en Fraudepreventie)

Toelichting

Toelichting

De huidige aanpak van fraude is onderdeel van het vastgestelde beleid programmatisch handhaven en het Masterplan Wijchen Werkt.

Het beleid richt zich in de praktijk primair op:

- handhaven, opsporen en aanpakken van bestaande fraude, of;
- corrigeren van fraude achteraf.

Deze uitvoering is volgend op de aanpak programmatisch handhaven die preventief met repressief optreden aan elkaar moet verbinden.

De evaluatie periode 2017 en aanbevelingen

In het voorjaar van 2020 is samen met de teams Inkomen en Ondersteuning gekeken naar het functioneren van de fraudepreventiemedewerkers tot dan. Dit leverde de volgende aandachtspunten op:

- De verbinding tussen fraudepreventie en de teams Inkomen en ondersteuning is onvoldoende tot stand gekomen;
- De fraudepreventiemedewerker was functioneel verbonden aan de teams maar functioneerde vooral vanuit handhaving op fraude, en in mindere mate vanuit preventie van fraude.
- De koppeling vanuit de fraudepreventiemedewerker van en naar het naar het Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO) was onvoldoende geborgd.

- Beide teams onderschrijven de visie en het voorgestelde beleid, maar beoordelen dat het in de praktijk anders is ingevuld. Dit maakt duidelijk dat de inhoud van het programmatisch handhaven niet zozeer ter discussie staat maar de wijze waarop deze is uitgevoerd.

Deze evaluatie heeft geleid tot een aangepaste beschrijving van de rol van de fraudepreventiemedewerker.

De gewenste rol van de fraudepreventiemedewerker/acties naar de toekomst

De functie van de fraudepreventiemedewerker moet op basis van het bijgestelde profiel de volgende hoofdtaken omvatten. De fraudepreventiemedewerker:

- Ondersteunt en begeleidt de klantmanagers/ inkomensconsulenten bij de verificatie en aanpak van in- en externe fraudesignalen.
- Geeft gevraagd en ongevraagd advies op het brede terrein van handhaving binnen de P-wet;
- Beoordeelt fraudesignalen, werkt die uit en doet voorstellen tot nader onderzoek of tot verdere afhandeling.
- Stemt werk met medewerkers van het IBO (Instituut Bijzonder Onderzoek/ sociale recherche) af. Hierbij gaat het om het wel of niet inzetten van een officiële opdracht tot instellen van een bijzonder onderzoek.
- Ondersteunt en adviseert de klantmanagers/ inkomensconsulenten zo nodig bij confrontatiegesprekken; legt op initiatief van de klantmanager/ inkomensconsulent (of adviseert hen daarover) samen met hen huisbezoeken af en maakt verslag van de bevindingen.
- Is vraagbaak voor de klantmanagers en inkomensconsulenten (preventie, voorlichting, instructie, intensieve controle)
- Is de verbindingsschakel tussen de medewerkers van het IBO en de klantmanagers/ inkomensconsulenten.
- Levert een bijdrage aan de vormgeving van het hoogwaardig handhaven zodat er een lijn in aanpak ontstaat in aanpak (bij bv. aanvraagbehandeling/ beoordeling risicoprofiel, onderzoek specifieke gevallen, doelgroepenonderzoek)

Op basis van deze hoofdtaken gaat de Fraudepreventiemedewerker anders dan voorheen niet flankerend aan het team functioneren maar daadwerkelijk deel uitmaken van de teams Inkomen en Ondersteuning op basis van een eigen deskundigheid en competenties.

Er wordt evenmin voorgeschreven dat hij/zij bij iedere aanvraag betrokken is, maar op basis van goed overleg en steekproeven worden signalen vroeg onderkent. Op basis hiervan wordt de inzet van de fraudepreventiemedewerker bepaald.

Vanuit preventie is deze medewerker de verbindingspersoon naar het IBO. De brede taakopvatting van de rol van de fraudepreventiemedewerker vraagt om een invulling op HBO niveau met een aantoonbare werkervaring.

De rol van klantmanager in de teams Inkomen en Ondersteuning

De klantmanagers binnen de teams Inkomen en Ondersteuning hebben verschillende functies die in dienstverlening lopen vanaf de 1^{ste} melding door de klant tot en met de heronderzoeken en dienstverleningsonderzoeken bij een lopende ondersteuning.

In een vroeg stadium moet bij fraudesignalen direct een relatie gelegd worden met de Fraudepreventiemedewerker. Dit vraagt ook bij de klantmanager van het team Inkomen en Ondersteuning om een combinatie van eigenschappen, waaronder:

- Analytisch vermogen;
- Empatisch vermogen;
- Fraudeherkenning;

- Gedegen kennis van de wetgeving binnen het Sociaal Domein en flankerend;
- Uitstekende kennis van de P-Wet in het bijzonder
- Vanuit deze brede competenties beschikken over een uitstekende gespreksvoering.

Ook hier wordt een grote en brede deskundigheid op meerdere terreinen gevraagd. Dit kan betekenen dat medewerkers op basis van deze gevraagde competenties om bijscholing vragen.

Financiën

Voor de inzet van de Fraudepreventiemedewerker zijn via de begroting 2020 middelen beschikbaar gesteld, die de kosten dekken.

Gevolgen

De Dienstverlening onder fraudepreventie sluit beter aan op de teams en op de handhaving onder IBO

Communicatie

Niet van toepassing

Uitvoering of Vervolgstappen

Op basis van het bestaande beleid Programmatisch Handhaven en de evaluatie van de periode na invoering in 2017 tot 2020:

- Aantrekken van een medewerker Fraudepreventie op basis van geactualiseerd functieprofiel;
- De mogelijkheid tot vraag naar bijscholing inhoudelijk en budgettair openstellen en honoreren;
- De preventiemedewerker plaatsen binnen de teams Inkomen en Ondersteuning;
- Evaluatie na 6 maanden op basis waarvan de uitvoering bijgesteld en voortgezet wordt.
- De inhoud en uitvoering van de functie in goed overleg tussen de leden van de teams Inkomen en Ondersteuning(waaronder de Fraudepreventiemedewerker) door ontwikkelen, en deze te faciliteren en te ondersteunen.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.